

Her Yönüyle

Gaziantep'i Tanıtıyoruz

Bu kentin dünü ve bugünü

AYLIK TARİH VE SANAT DERGİSİ

Sayı : 3

1. Temmuz. 1962

200 Kuruş

Şahin'in Mezarı

Gaziantep Savaşının Unutulmaz Kahramanı

İNDEKİLER

Okuyucularla Başbaşa	Yazan:	M. Oğuz Göğüş
Gaziantep tarihi hakkında	"	Tarihei A. Zuhuri Danışman
Yakın tarihte Gaziantep valileri	"	M. Oğuz Göğüş
Gaziantep derneklerini tanıtıyoruz	"	" " "
Gaziantep'te Tarım	Derleyen	" " "
Şeri mahkeme sicillerinden notlar	"	" " "
Eczanelerimiz	"	" " "
Gaziantebin kaybetiği simalar Rüştü Hoca "	"	" " "
Köylerimizi tanıtıyoruz: Nurgana	"	" " "
Camilerimizi tanıtıyoruz	Yazan	C. Cahit Güzelbey
Öğretmen okulu tarihçesi	"	M. Oğuz Göğüş
Cemiyette Ahlâk başta gelir	"	" " "
Her sayıda okul tanıtıyoruz	"	" " "
Rahmi Türkben	"	" " "
İlk okul öğretmenlerimiz	"	" " "
Dr. H. Hüseyin Güçlü	"	" " "
Gaziantep savaşının bilinmiyen yönleri "	"	Yasin Kutluğ
Bina Durumu	Derleyen	M. Oğuz Göğüş
Dergimiz için gelen yazılar	"	" " "
Gaziantep'te iş adamları	"	" " "
Dr. Emin Kılıç Kale Kimdir?	Yazan	" " "
Gaziantep'te sanat	"	" " "
Gaziantebin Volkanik durumu	"	Lutfü Egüp Babikyan
Bankalarımızı tanıtıyoruz	Derleyen	M. Oğuz Göğüş
Bu ayın mühim olayları	"	" " "
1881 de Gaziantep	"	" " "

G Ö G Ü Ş İNŞAAT BÜROSU

Y. Müh. Cavit Göğüş

PROJE
BETORNAME ve STATİK HESAP
TECRİT İŞLERİ
TAAHHÜT

Türk Ticaret İşhanı No. 13 - Gaziantep

Telefon: 2170

Buz Bağ Şarapları :

Fransada Birleşmiş Milletler Şarap Ofisinde Asil
Şaraplar arasına girmiştir.

Her Yöni ile

GAZİANTEP'İ TANITIYORUZ

Bu Kentin Dünyü
ve Bugünü

Sayı : 3 1/ Temmuz/1962

Fiatı: 200 Kuruştur.

M. Oğuz Göğüş
Dergi Sahibi

M. Ali Anlar
Mes'ul Müdürü

Yazarlar :

- A. Kemal Göğüş
Ziraat Fakültesi Doçenti
- C. Cahit Güzelbey
Yasin Kutluğ
- A. Zuhuri Danışman
Mustafa Güzelhan
- M. Oğuz Göğüş

Abone şartları :

Sayı : 2 Lira
Yıllığı : 24 Lira
Altı aylığı : 12 Lira
Günü geçmiş nü-
sular 5 liradır.

Dizildiği ve Basıldığı Yer :
YENİ MATBAA. Telefon : 1396
Karagöz Cad. GAZİANTEP

Okuyucularla Başbaşa :

SEVGİLİ OKUYUCULARIM...

İyi bilinizki, şehrimiz tarihi eserlerle dolu turist celbedecek kadar zengin bir şehirdir. Bunun böyle olduğunu dergimize topluyacağımız fotoğraflarla sizlere ispata çalışacağım. Ne yazıkki bu güzel yurt parçasındaki hazineyi; diyebilirimki en selâhiyetli ilgililer bile keşfedememiştir. Veya etmiş isede ihmal etmiştir. İlgilenmemiş, üstün körü geçmiştir. Bu suretle bu yerlerimizde yatmakta olan hazineler değer eserlerimizde çar, çur olmuş gitmiştir.

Eğer tarihi eserlerin üzerlerinde tek, betek işlenseydi, onlar mutlak surette ehemmiyetle ele alınsa tebarüz ettirilseydi muhakkak şehrimizin turistik cephesi bu gün değişmiş bir halde olurdu.

Her ne kadar son zamanlarda şehrimizde "Caziantebi Tanıtma ve Turizm" derneği namı altında bir dernek kuruldu isede hâlâ bunlar dada özlediğimiz, kıpırdama işaretine rastlayamadık.

Diğer taraftan şehrimizde başka bir hazine daha yatmaktadır. Sevgili okuyucularım, hemde yılda bu yurt parçasına 80 milyon lira kâr bırakan bir hazine... İşte bu hazinede madenlerimizdir. Biz şehrimizde yalnız, yalnız iki yılda bir verimi olan fıstık ve zeytin gibi binbir masrafı olan ürünleri öğrenmişiz. Üzülererek kaydedeyimki zenginlerimiz bir türlü bu şehrin bağrında yatan bu hazinelere gözlerini çevirememiştir. Onunla ilgilenememiştir.

Bundan dolayıdırki: İstanbuldan çekilip gelen "İtiti" "Çanakçı" gibi daha bir çok adını bile duymadığımız şirketler bagrımızdaki yatan ve yılda 80 90 milyon lira safi kar bırakan bu hazineleri elde etmişlerdir.

İşte sevgili okuyucularımız dergimizde Gaziantep madenleri hakkında geniş izahat bulacaksınız.

Ayrıca tebarüz ettirmek lazımdırki bu şehirde yarışlar başladı. Bu yarışlar başta kültür alanında: Kültür derneği başkanı Ali Budak ve ikinci başkan Hulûsi Yetkin, Ali Nadi Ünler, Şakir Sabri Yener, Cemil Cahit Güzelbey gibi kültür derneği üyelerinde hızlı adımlarla ilerleme kaydedilmektedir. Hoşça kalınız aziz okuyucularım...

Mahmut Oğuz GÖĞÜŞ

Sayın Okuyucularımız:

(Bundan evvelki sayılarımızda 1957 yılında bir fen heyeti tarafından yazılan ve Sabahat Göğüş'ten aldığımız Gaziantep şehrinin tarihi duru mu hakkındaki yazıyı okudunuz. Şimdide sizlere sayın tarih Hocamız A. Zuhuri Danışmanın şehrimiz için yazdığı bir mektubu sunuyoruz.)

Gaziantep Tarihi Hakkında

Yazan: Ahmet Zuhuri Danışman

Tam otuz iki yıl önce sıcak ve samimi muhişinde ömrümün dört yılını geçirdiğim Gaziantepten ayrılmıştım. Taşı toprağı ile, bütün benliği ile Türk olan bu Gazi diyardan ayrılırken duyduğum ızdırabı bu satırlara sığdırmak mümkün değil... Yegane tessellim, nasıl olsa bir gün yine bu, güneşi bol, mehtabı parlak, gökleri masmavi diyarı ziyarete gelebilmek ümidi idi.

Hadiseler, hayatın akışı ve zaruretlar bu tatlı ümidin tahakkukuna bir türlü fırsat vermedi Vakia değerli talebem ve arkadaşım Süleyman Kuranel beni bir çok defalar Gaziantebe davet etmek lutfunda bulunmadı değil... Ne bileyim ki her defasında bir başka engel yüzünden bu ziyaret bir türlü bana nasip olmadı.

Şimdi tam otuz iki yıl sonra Antepten yeni bir davet alıyorum. Antebin değerli evladlarının büyük bir himmet ve başarı ile neşrine başladıkları (Antebi tanıtıyoruz) dergisi yolile...

Dergiyi elime aldığım vakit bir an gözlerimi kapayarak hülyayya daldım. Mazi, gözlerimin önüne engin bir deniz gibi serildi. Dülük'ü ile Aynillebeni ile, Karkamış ile, Arasası ile ve nihayet, içinde dört yıl haşrı neşrolduğum okulu ve talebeleri ile bir hayal alemine daldım ve gözlerimi açtığım vakit, bana bu maziyi hatırlatan, bu Gazi diyarı tanıtmak için çok ciddi ve hakikaten taktire değer teşebbüse girişen fedakar Gaziantep çocuklarının muhakkak başarı ile sonuçlanacağına inandığım teşebbüslerini gıpta ile gözden geçirdim.

Önce şunu derhal söylemeliyim ki teşebbüs tamamen yerinde, tutum muvaffakiyet yoludur. Dergiyi dikkatle gözden geçirdim. Bir ülkeyi veya bir kasabeyi tanıtmak için gereken plânı iyi tertiplenmiş olduğunu memnuniyetle gördüm.

Antepte bulunduğum 4 yıl içinde, mazisi çok zengin, renkli olan Antebin tarihini yazmayı tasarlamış ve buna hazırlık olmak üzere perişan evrak halinde olsa bile pek çok notlar almış, vesikakalar toplamıştım. Halen esefle söyliyeyim ki bunlardan hiç birisi elimde değil... Bir kaç kerre kiradan kîraya taşınan evimdeki bana göre oldukça zengin kütüphanemin içinden bunları arayup bularak bana gönderilmesi için çalışıyorum. Bu vesikalarımı Kayseriye getirtmek üzereyim. Bu notlarım bana gelinceye kadar alakaderil 'istit'a Antep tarihinin bir kanavasını hazırlamaya uğraşıyorum.

İlk insan ırkının Hint Okyanusu ve Akdeniz kıyılarında genişlediğini söylemek pek hatalı olmaz sanırım. Tufanın vukua geldiği yer, Cudi dağının da bulunduğu Akdeniz havzasıdır. Ve Antep bu havzaya dahildir. Bu hale göre tufandan evvel ve sonra, bu günkü kadar kalabalık olmasa dahi insan neslinin sakin olduğu ülkeler arasında Antep'te vardır. Antep'in tarihi bu kadar eskidir. Ama bu kadar uzak mazide Antep havalisinde ceryan eden hadiseleri bir hayal çerçevesi içinde dahi tahayyül ve tesbit mümkün olmasa gerektir. Esasen, zamanın tesbiti gayri mümkün olan tufan misalını, sırf Antep'in kovmini belirtmek için bir muhtıra olarak buraya kaydettim. Biz yine Antep tarihini, pralistorik ve tarihi devirler diye umumi olarak ikiye ayırarak mütalaa etmek zorundayız.

Prahistik devre ait malûmat, her gün yeni harfiyatla, bilgimize yeni yeni ufuklar açan Arkeolojik araştırmalara dayanacaktır. Tarihi devirlere ait malûmatı ise Mısır, Eti, Asur, Kalda, Yunan, Roma, İran, Arap, Selçuk, Osmanlı.. ve sair kaynaklardan toplamak mümkündür.

Tarihi devirleride iki fasılda mütalaa etmek yerinde olur.

A- İslâmiyetten evvel Antep,

B- İslam devrinde Antep

İslâmiyetten evvelde muhtelif Türk ırklarının gelip geçtikleri, yerleştikleri bir yer olan Antep islâmiyetle beraber tam ve hakiki çehresile meydana çıkmıştır: Türklük..

İslâmiyetten itibaren... Şöyle bir tasnif yapılabilir:

A- Dört Halife devrinde Antep

B- Emeviler devrinde Antep

C- Abbasiler devrinde Antep

D- Selçukiler ve Selçuk Fuadilatesi devrinde Antep

E- Haçlı seferleri sırasında Antep

F- Memlükler devrinde Antep

G- Osmanlılar " "

H- Milli Mücadele ve Cumhuriyet devrinde Antep

Bu listeyi vehleyi evlade hatıra geliveren bir evvel plan olarak yazıyorum. Eseri yazmaya başlayınca bu listelerde taktim tehirler yapılabileceği gibi, daha bir takım ilâvelerin yapılması da mümkündür.

Benim bu feragatlı memleket çocuklarının, büyük bir fedakarlıkla çıkardıklarına inandığım dergilerine yapabileceğim hediyecek, şimdilik bu kadar olacaktır. Antep tarihini ise yazmaya başlamış bulunuyorum. Allahın iyanetile mümkün olan suratla bitirmeye çalışacağım.

Şimdilik Antepli hemşehrilerimi, bu teşebbüslerinden dolayı bütün kalbimle tebrik eder, beni bu güzel teşebbüslerinde hatırladıkları içinde şükranlarımı sunarım.

"GAZİANTEP'LİLER" Yurdunu tanı ve tanıtır...

Gaziantep fıstığını herkese göster, bunun Şam fıstığı değil Gaziantep fıstığı olduğunu bütün Cihana öğret..

Gaziantep'e şimdiye kadar gelen valiler ve bu valiler zamanında olan mühim işler ve olaylar

1- Vali Hüsni Çakır	Ordulu	922	gelmiş	925	yine Orduya gitmiştir.
2- Talat Öncel	Kayserili	925	"	930	da Mardine "
3- Nazmi Tokar	İstanbul	930	"	932	da Kayseriye "
4- Akif İyidoğan	"	932	"	935	de Sivas "
5- Ali Rıza Çevik	Selanikli	935	"	938	de Müsteşarlığa gitti.
6- Şefik Bici Oğlu	Edirneli	938	"	938	de Müsteşar muavinliğine
7- Cavid Öner	Balıkesirli	941	"	941	de Müsteşar muavinliğine
8- Burhanettin Teker	İstanbul	941	"	945	de Çanakkaleye gitmiştir.
9- İhsan Ecemiş	Niğdeli	949	"	950	de Tekirdağ'a "
10- Cavid Kınay	Hasköy	950	"	951	de gitmiştir.
11- Arif Dünder Ataker	İstanbul	951	"	954	de tekaüd oldu.
12- M. Ali Çeltik	Bursa	954	"	956	da Burdura gitmiştir.
13- Kâmurân Çuhruk	Trabzonlu	956	"	956	da gitti. 4 ay 17 gün kaldı.
14- Hıfzı Ege	Kıbrıslı	956	"	960	da gitmiştir.
15- Tümgeneral Alaiddin Kral		960	da 2 gün	valilik yaptı.	
16- Kurmay Albay Garnizon K. Faik Yüngül		29-5-950	da geldi	13-6-960	gitti.
17- Niyazi Araz	Gümüşhaneli	13-6-960	da geldi	25-8-961	de gitti.
18- Osman Meriç	Bursalı	28-8-961	de geldi		

Siyaset haller hariç bu valiler zamanındaki memleket faaliyetleri ve olaylar

1- Vali Hüsni Çakır : Kuzan'da Hükûmet konağı temeli atılmış iken Gaziantep'teki ezeli ve ebedi çekişmeler dolayısıyla bu tahsisat Kilis Hükûmet konağına sarfedilmiştir. (Ne yazık ki Gaziantep halkı tarih boyunca birbirini dıtmıştır. Bu hal eski Antep tarihini kayıt ve kuyutlarını karıştıranlar için meçhul değildir. Bu halden daima yabancılar istifade etmiştir.)

2- Talat Öncel : Meşhur Cindaroğlu çetesi tenkil edilmiştir. Aylarca Gaziantep ve çevresini titreten civar köyleri basarak onları soyan, yolların tehlikeli bir hal almasına yol açarak mütemadi yolları kesen bu eşkiya avenesi en nihayet Maraş Adana, Pazarcık, Antepten gelen askeri kuvvetlerle kuşatılarak bir

kısmı esir edilmiş bir kısımda imha edilmişti. Bu suretle aylardan beri asayiş görmeyen memleket ve civarı bu beladan kurtulmuştu. Cindarın oğlu namile maruf adamın kesik başı üç gün üç gece vilâyet konağı önünde halka teşhir edilmişti. Tutulan 12 avenesi ise İstiklâl mahkemesine verilerek muhakemeleri neticesi Şimdiki Atatürk kütüphanesi önündeki meydanlıkta idam edilmişlerdi.

(O zaman hükûmet konağı şimdiki Memik Hilmi Üzümcünün satın aldığı vilâyet otelinin kuzeye bakan kapısı idi.)

Aynı vali zamanında Gaziantep'in meşhur Hocası ve Alimi Bayram Zade Bülbul Abdullah efendi Nakip medresesi (Şimdiki Yeltekin eczanesinin bulunduğu (Devamı sahife 5 de)

Gaziantep Derneklerini Tanıtıyoruz

- 1- Gazispor kulübü
- 2- Atletik Mekik spor kulübü
- 3- Çınarlı spor kulübü
- 4- Kale spor kulübü
- 5- Gaziantep Gençlik spor kulübü
- 6- Şehreküstü Gençlik spor kulübü
- 7- Akyol Gençlik spor kulübü
- 8- Şehir kulübü
- 9- Yeni Tüccar kulübü
- 10- Ahbablık kulübü
- 11- Dayı Ahmet Ağa ilkokul yaptırma kulübü
- 12- Ağa camii yaptırma derneği
- 13- Ağaç yetiştirme derneği
- 14- Ayşe bacı cami yaptırma derneği
- 15- Ahmet Çelebi ilkokul yaptırma derneği
- 16- Askeri ve mülki yetimlere yardımlaşma derneği
- 17- Ayakkabı işçileri sendikası
- 18- Alaybey cami onarma derneği
- 19- Ahmet Çelebi cami onarma derneği
- 20- Alaiddevle cami onarma derneği
- 21- Avcılar ve atıcılar derneği
- 22- Akyol cami onarma ve yapma derneği
- 23- Arıl köyü camii onarma derneği
- 24- Atatürk heykeli yaptırma derneği
- 25- Bankacılar derneği
- 26- Beton ve sıvacılar işçileri sendikası
- 27- Bekirbey cami onarım ve yaptırma der.
- 28- Bostancı cami onarım ve yaptırma derneği
- 29- Çocuk Esirgeme kurumu
- 30- Çınarlı Cami Onarım ve yaptırma derneği
- 31- Çimento fabrikası işçileri sendikası
- 32- Çarpın köyü cami yaptırma derneği
- 33- Dokumacılar ve tarakçılar derneği
- 34- Diş teknisyenleri derneği
- 35- Eczacı Odası
- 36- Elektrik, su, motorlu taşıt işçileri sendi.
- 37- Eyuboğlu cami orma derneği
- 38- Emekli öğretmenler derneği
- 39- Folklor derneği
- 40- Flarmoni derneği
- 41- Fotoğrafçılar derneği
- 42- Fırıncılar kulübü
- 43- Gaziantep Güreş Kulübü
- 44- Ahşap işçileri derneği
- 45- Güceğe köyü cami yaptırma derneği
- 46- Tek sivil örme ve giyim eşyası sendikası
- 47- Güney doğu motorlu vasıtalar derneği
- 48- Halk oyunları ve halk türküleri derneği
- 49- Hayırlı işler yaptırma derneği
- 50- Handaniye cami onarma derneği
- 51- Hava kurumu cemiyeti
- 52- Kadı Kemaliddin cami onarma derneği
- 53- Hüseyin paşa camii onarma derneği
- 54- Hacı Nasır camii onarma derneği
- 55- Hoş gör camii onarma derneği
- 56- Hacı veli camii onarma derneği
- 57- Halk Eğitim derneği
- 58- İlk ve orta okul öğrencileri koruma derne.
- 59- İlkokul yaptırma derneği
- 60- İhsan bey camii onarma derneği
- 61- İnşaat işçileri sendikası
- 62- İmam Hatip Okulu yaptırma derneği
- 63- İplik dokuma ve sanayi işçileri derneği
- 64- Kız orta okul onarma derneği
- 65- Kütüphaneleri yaşatma derneği
- 66- Kızılay cemiyeti
- 67- Kanahcı onarma derneği
- 68- Karagöz cami onarma derneği
- 69- Küçük kızılhisar cami onarma derneği
- 70- Kabasakal camii onarma derneği
- 71- Kozanlı cami onarma derneği
- 72- Helvacılar derneği (Devamı var)

Gaziantep'e şimdiye kadar gelen valiler ve bu valiler zamanında olan mühim işler ve Olaylar

(Sahife 4 den devam) yerler) önünde Sabri Karslı ile birlikte bir azılı kürt tarafından tabanca kurşunile şehit edildi

Bu hadisenin mesulilerini ceryan tarzını ve iç yüzünü tarihe bırakıyoruz. Aynı kaatil şehir içinden kaçarak Alleben köprüsünü takiben Çıksorut dağına kadar gitmiş, burada bulunan bir bağ bekçisini öldürerek silâhını aldı ve kendisini takiben gelen jandarmalarla müsademe neticesi bir jandarma bizim şehit düştü ve nihayet yakalanarak mahkemenin verdiği kararla idam edildi.

Fakat her ne hal ise Hocayı niçin öldürdüğünü itiraf etmedi. (Devamı var)

**Gaziantep vilâyetinde mevcut bulunan Ziraat aleti ve makinalarının
1959 yılı sonu itibarile adetlerini bildirir istatistik cetvelidir**

C i n s i	Merkez	Araban	İslâhiye	Kilis	Nizip	Oğüzeli	Yavuzeli	Yekûn
Traktör pulluğu (soklu)	35	5	29	40	45	60	2	216
Traktör pulluğu (Diskli)	10	1	68	15	40	57	1	192
Onevay	1	—	7	—	10	12	—	30
Diskarrov	13	2	24	6	13	18	1	77
Kültivatör	30	4	19	16	60	71	1	201
Hububat mibzeri	5	2	8	1	11	50	—	77
Çayır makinası	2	—	1	—	—	—	—	3
Pamuk mibzeri	5	1	17	1	1	14	4	43
Biçer bağlar	—	—	—	—	1	1	—	2
Orak makinası	5	—	2	—	6	28	—	41
Çapa makinası	-	1	10	-	-	-	-	11
Harman makinası	1	-	1	-	-	1	-	3
Tınaz makinası	1	-	-	6	1	-	-	8
Santrafij	1	-	3	-	6	-	-	10
Motopomp	50	3	-	15	8	23	-	99
Tırmık	2	1	2	3	-	-	-	8
Trailer	23	3	60	49	32	36	-	203

Şeri Mahkeme Sicilinden Notlar:

Oldurki bilfiil Maraş beyler beyisi olan Emirül'ümeraylıkıram kübrülkü-berayı velfehham zülkadri vel ihtiram sahibil izzet vel ihtişam elmühassıl temye-di inayet elmelik Ali Hazreti Osman paşa yessürüllahı taala bilhayır lima yeşâ meclisi şeri'î şerifle divan Maraş çavuşlarından Fahrül akran Bostan çavuş İbni Muhammet muvacehesinde takrirî meram edüp Antep kazasında vaki Su bugaz ve düllük ve kerrin ve İspatın (İspatırın) ve vasılı nam has karyelerimizde dokuz yüz doksan sekiz de vaki mahsul icarından merkum Bostan çavuş zimmetinde bi-hesap muamele üç bin altunum olup meblağı mezkuru nefsi Antepte vaki Tahta-lu cami şerifinin tamiri için dergahi ali çavuşlarından kudvetül akran bu meclis-te hazır Hıdır çavuş zeydi kadre vekil nasbedüp mumaileyh Hıdır çavuş meblağı mezkuru merkum Bostan çavuştan alup kapzedüp cami'i tamirinde harç ey-lesun deyucek mumaileyhime Hıdır çavuş ve Bostan çavuş veçhi meşruh üzere Paşayı keremkar hazretlerinin cevabı şeriflerinde tasdik ve kabul edüp vaki hal bittalap sicil olundu.

Tercümesi: Maraş beyler beyinin Antepteki kendi vekili olan çavuşlar-dan Mehmet oğlu Bostan çavuşta kendi malları olan : Su Bugaz, Dülük, Kerrin, İspatırın, Vasılı, köylerinin hasılatından arta kalan paradan Bostan çavuş yanın-da kalan üç bin altunu Tahtalı camiinin tamiri için Mahkeme huzurunda hazır bulunan Dergahi ali çavuşlarından Hıdır çavuşun Bostan çavuştan alarak bu cam-i'e sarfetmesini yine Mahkeme huzurunda söylemesi üzerine her iki çavuşun bu kararı kabul ettiklerine dair bir vesikadır.

Not: Yukardaki yazının en önemli tarafı dilcilerimizin incelemesine de-ğer olmasıdır. Dünkü yazımızla bu günkü yazımız, yine dünkü Türkçemizle bu-günkü Türkçemiz arasında bir karşılaştırma bakımından gerek dilcilerimize ve gerekse öğrenci ve öğretmenlere güzel bir örnektir. Sayın öğretmenlerimizin dik-katini çekeriz.

Eczanelerimiz

İstanbul Eczanesi	Vasıf Onat	Balıklı Caddesi	Telefon 1234
Atay Eczanesi	Abit Atay	Mütercim Asım caddesi	" 3091
Bekir Aksoy Eczanesi		Alaybey caddesi	" 1089
Aydın Eczanesi	Necla Barlas	Gaziler caddesi	" 1803
Selçuk Göksel Eczanesi		" "	" 1059
İhsan Güzel Eczanesi	İhsan Güzelbey	Eski Hırat Pazarı	" 1223
Hayat Eczanesi	Nigar Ağbay	Gümüş kastel yanı	" 1684
Gören Eczanesi	Orban Gören	Kunduracı pızarı	" 2801
Sağlık Eczanesi	Mustafa Hekim	Karagöz Caddesi	" 2390
Yeni Eczane	Mustafa Ahi	" "	" 1216
Cemil Barlas Eczanesi		Suburcu Caddesi	" 1422
Özdinç Eczanesi	Refik Özdinç	" "	" 1966
Şifa Eczanesi	Asaf Erkılıç	Suburcu Caddesi	" 1183
Kozanlı Eczanesi	Özgül Sayid	Kozanlı Caddesi	" 3050

R ü ş t ü H o c a

Yazan: Mahmut Oğuz Göğüş

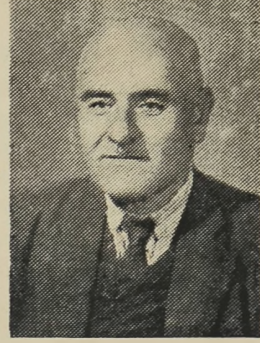
Daha dün denecek kadar yakınımızdan sezsizce ayrılan meşhur Rüştü hocayı unutmamak lazımdır. Çünkü o bu memlekette kültür alanında ve bilhassa matbaa, gazetecilik sahasında yenilikler yapmıştı. Bu memleketin Gazetecilik hayatı, matbaacılık hayatı ona çok şeyler borçludur. O, Bu memlekete ilk küçük matbaasını getirip ufacık gazetesini (O zaman ufak bir ajans haberleri veren bir gazete) çıkarmaya başladığı vakit, başındaki kocaman sarığına bu işi yakıştıramıyan yobazlar ona utanmadan "Gavur" kelimesini savurmuşlardı. Fakat o yılmamıştı. Onların sözlerini ağızlarında koymak için sarığını başından atmış, yeniliğin önüne düşmüş, bu memleketin kültür alanının temelini atmaya başlamıştı. Biz şimdilik ufacık dergimizin müsaadesi nisbetinde onun hazineler değerindeki yazı ve hatıralarını peyder pey neşre başlayacağız. Yalnız şimdilik bu sayımızda onun el yazısı ile yazılmış bir şiirini neşrediyoruz. Hocamızın bu vesile ile Gavur olmadığını herkese anlatmakla dünkü cehaletin ne derecelere kadar bu memlekete zararlı olduğunu göstermek istiyoruz. Şiir :

" Yakamdan tutdu Azrail götürdü semti ûkbaya	"
" Eşimden, yoldaşımdan, ayrı düştüm hemde bivaya	"
" Alâkam kat'edip ayrılmak istedim bu alemde	"
" Ne çare vermedi fırsat felek bu bahtı karaya	"
" Ömür verdim çalıştım, yıllar, aylar cem'i mal ettim	"
" Götürmek istedim bir az gizli cebimde sermaye	"
" Kefende cep dikilmezmiş, götürsem orda geçmezmiş	"
" Soğuklarda, sıcaklarda didişmekten nedir gaye	"
" Gözüm yumdum cihane bakmadım bu kâinat içre	"
" Gece zulmatlarında parlayan yıldız ile aya	"
" Tenimden ayrılan Ruhum ûrûc etti semavata	"
" Oda yükselmek isterdi zeminden arşı alaya	"
" Bu dünya çirkefin gûya temizletmek için ahbab	"
" Götürüp verdiler naşım sabunla lifle mullaya	"
" Yaran yoldaş birikti istemekçin tanrıdan rahmet	"
" Tabutum aldı dört hamal götürdüler musallaya	"
" Götürdüler vücudum, attılar bir yaş çukur kabre	"
" Döküldü etlerim kaldı kemikler döndüler naye	"
" Huzuru Hazreti Allaha vardım arzu hal ettim	"
" Dedim aciz günahkârım sığındım yüce mevlaya	"
" Zaifim natuvanım bikesim Yarabbı senden rahmet	"
" Ulaşmazsa senin affın; düşerim kââri gâyyaya	"
" Buyurdu Ayet:- Lataknetu- var kesme ümmidim	"
" Günahın affedip aldım seni cenabı me'vaya	"

Cehalet ve taassubun aldandığına dair ne güzel bir misal değilmi?.. (Devamı var)

(Dünün Gavur Hoca dedikleri Hoca'nın iki fotoğrafı..)

Rüştü Hoca sarıklı
" " sarıksız

Hoca'nın el yazılarını ve hatıralarını
peyderpey neşre devam edeceğiz.

Gaziantep Köylerini Tanıtıyoruz :

Nurgana Köyü

Derleyen: Mahmut Oğuz Göğüş

Bu yakın köye köyler : Taşlı Rumevlek, Babilge, Kehriz,

Yüz ölçümü: 15 Kilometre kare, Köyün ile uzaklığı yedi kilometredir. Erazi dalgalıdır. 240 hanedir. Tarihçesi çok eskidir. Kadın nüfusu 450, erkek nüfusu 445 olmak üzere yekûn 895 kişidir. Beş sınıflı bir okulu vardır. Ayrıca iki köy kahvesi, birde camisi bulunmaktadır.

Nurgana köyünün arazisi dönüm olarak şöyle tesbit edilmiştir: Tarla 4000, Ekili 3000, Nadas 1000, Bağ 1000, Meyvelik 3000, Sebze ve bahçesi 1000, Buğday 1500, Arpa 500, Mercimek 200, Culban 100.. Köyde bulunan diğer muhtelif cisimler adet olarak şunlardır : Dokuma tezgahı 20, masere 2, Kara saban 100, elma ağacı 500, Dut ağacı 500, Erik ağacı, 3000, Şeftali ağacı 500, Kayısı ağacı 500, Ceviz ağacı 1000, Nar ağacı 900, Çınar 5000, Kavak 90000, Karaağaç 50000..

Üç pınarı ve birde çayı bulunan köyün adet olarak hayvan durumu : Koyun 100 Kıl keçi 180, Beygır 30, Eşek 30, Öküz 100, Tavuk 1000, Ördek 80..

Beher tavuktan alınan yumurta yıllık 65 adet

Beher kovandan alınan bal miktarı 60 killo

Köyün sattıkları: Sebze, Kavak, Pekmez, Üzüm, Meyve

Camilerimiz

Yazan: C. Cahit GÜZELBEY

Akrabam ve arkadaşım Oğuz Göğüş (Her yönüyle Gaziantep'i Tanıtıyoruz) Dergisini çıkarmayı karıştırdığı sırada benden de konile ilgili yazı ve daha sonrada rast gele Gaziantep camilerinden birini tanıtacak bilgi istedi. Gaziantep camilerine ait defterimi açtım. Çıkrıkeci cami hakkındaki notları ben söyledim o yazdı ve ayrıldı. Dergi yayınlandıktan sonra acele ve kıta olarak verdiğim notların imzam altında neşredilmiş olduğnu gördüm. Sahifenin altındada her sayıda bir cami tarihçesi yazılacağına dair bir emri vaki. Bu durum karşısında bir açıklama yapma zaruretinin duydum.

Bende, başta camiler olmak üzere Gaziantep eski eser ve abideleri ve bununla çok sıkı bağı olan Gaziantep evliyalari hakkında araştırma yapmak ve yazmak merakı 26-27 yıl önce, Ömer Asım Aksoy'un İlmi liderliği altında en verimli çağını yaşıyan Gaziantep halkevi kültür çalışmalarının etkisi ve hocam Şakir Sabri Yener'in telkinleriyle başladı. Daha fakülte öğrencisi iken Halvekimiz tarafından yayınlanan yayınları, kitapları okuyordum. Onlara uymak, Gaziantep tarih ve folkloru hakkındaki çalışmalara katılmak arzusile yanıp tutuşuyordum. 1939 da Gaziantep mahkemesine stajiyer olarak gelişimde bu arzunun çok büyük tesiri olmuştur. Gaziantep'e gelerek Şakir Sabri Yener ve Ali Nadi Ünlerle Baş pınarı çıkarmaya başladıktan sonra bu merak, düşünce iş alanına geçti.

Gaziantep eski eserler ve abideleri ile evliyalari arasında sıkı bir bağ vardır. Şih Camiini etüd ederken Şih Fetullah, Şah veliyi incelerken yukarı Şih cami denilen Sakihiniye camii hakkında bilgiler ortaya çıkıyordu. Böylece Gaziantep'te mevcut yatırlar Cami, Mescid, Tekyelere aid epeyce bilgi topladım. Ancak bu araştırmalarda sık sık şu gerçeği anlıyordum. Cami, Mescit, Tekye gibi eski eserler hakkıida asıl müsbit bilgiler şeri mahkeme sicillerile vakıflar genel müdürlüğü arşivlerindeydi. Bunları incelemek gerekti. Durumum çeşitli yönlerden buna musait değildi. Yıllar fırıl, fırlı geçti. Bir gün arkadaşım Hulûsi Yetkin Kültür Derneği başkanı oldu. Ve Kültür dergisini çıkarmaya başladı. Bizi yavaş yavaş etrafına topladı. Eski folklor çalışmalarına başladık. Bu arada Gaziantep şeri mahkeme sicillerini incelemek üzere Şakir Sabri Yener Ali Budak ve bu satırları yazandan kurulu bir kol teşkil edildi. Bu beni çeyrek yüz yıllık idealimin kapsuı öaüne getirmişti.

Bir daha anladımki Gaziantep evliyalari ve başta camiler olmak üzere eski eserleri hakkında bir eser yazmak için sicillerin incelenmesi şarttır. İşte Gaziantep evliyalari ve camileri hakkında birer kitap dolduracak notlarım bulunmakta isede bunu kitap halinde bastırmayı sicillerin incelenmesi sonuna bırakmak düşencem devam ediyordu. Bu sırada Oğuz Göğüş kapumu çaldı. Ve Hüseyin paşa camii böylece yayınlandı. Bu suretle emri vaki yapıdı. Bunun üzerine mevcut notların neşrini kararlaştırdık.

Ancak şeri mahkeme sicilleri ve Evkaf arşivleri incelenmeden bu konuda yazılacak yazılara eksik gözüyle bakıyorum. Daha önce bir kısım camiler hakkındada incelemelerim çıkmıştı. Bunlarda aynı etiketi taşımaktadırlar.

Bu dergide yazacağım camilerden ikincisi olan (Eyyup oğlu) na geçmeden bir iki noktaya dokunmak istiyorum :

Gaziantep'te Fransızlarla olan savunma savaşından sonra tesbit ettim:

Akyol (Ferhadiye), Alaiddevle, Alaybeyi, Ağacami, Ahmet çelebi, Ayşebacı, Alınacar, Boyacı, Bostancı, Bekirbey, Bey (Çınarlı), Eyyupoğlu, Esenbek, Handaniye, Hacınasır, Hüseyinpaşa, Kanalı, Karagöz, Karatarla, Kozanlı, Kesikbaş, Kılınçoğlu, Küçük Tabakhane, Keçehane, Kozluca, Mehmetpaşa, Ömeriye, Ömerşih, Salahiye, Şirvani, Şihfettullah, Şafii Ali efendi, Tahtani, Tabak efendi, Tekke, Yeni cami, Camileri.

Bunlardan Salahiye ve şafii Ali efendi camileri harpte tamamen yıkılmış, Kesikbaş, Kılınçoğlu, Küçük Tabakane, Tabak Efendi, Keçehane, Akyol tasnif dışı bırakılmışlardır. (Devamı var)

Gaziantep'te bilinmeyen yerler:

Gaziantep Öğretmen Okulunun bulunduğu Binanın Tarihçesi

1314 (1898) yıllarında Ermeni katolik taifesi esasen bir kilise olan fakat çok köhneleşmiş bulunan şimdiki Öğretmen okulunun binası tekrar bir kilise olarak yapılması için harekete geçmişlerdi. Bu hareket neticesi kilise yıktırılarak yerine kilisenin plânları Romadaki Sen Fransuva kilisesi binasına göre hazırlanmıştı.

Bu plânı papalık göndermişti. Çünkü papalık makamında bu işle ilgilenmeye başlamıştı. kilise binası ile, kilisenin yanındaki Fransız ken kız orta okulu direktörü olan Mon Sinyor Per Jan Fraso'ya da şiddetle ilgileniyordu. Ve nihayet Antep'teki Ermeni Katolik taifesinin de ıanesi ile inşaata başlandı. Fakat bütün Ermeni katolik camiası geniş bir yardım kampanyasına girişmişlerdi. Her taraftan yardım akıyordu. Binanın inşası tam iki yıl sürmüştür. Kilise inşasından sonra açılış merasimine Halep'teki Ermeni katolik Metre polidi Mon sinyor Hindiye ile ve yine Halep'teki Fransız ken (1) okulu müdürü ve Fransız tarikatının baş rahibi ve bir çok zengin Katolikler Antebe gelerek bu merasimde bulunmuşlardır. Hükümet dahi Halep mektupcusunu ve Antep Kaymakamını merasimde hazır bulunmaya memur eylemişti. Kilisenin yanındaki okul kiliseden daha eskidir. Buradan mezun olanlar Halep'teki Fransız ken lisesine giderek oradan tahsillerini bitirirlerdi. (2)

O zaman Antep'te Ermeni katoliklerin sayısı azdı. Fakat su burcunda büyük bir evi bulunan Meşhur Cabra namındaki maruf bir ermeni efradı ailesi, bu cemaatin ileri gelenlerinden idi. Şimdiki Dayı Ahmet Ağa ilk okulunun bulunduğu yer ve halen Körler okulunun bulunduğu yer ile Özel idarece satılan ve şimdi yerinde bir çok binalar yükselen bahçeye Cabra bahçesi derlerdiki içinde on bin çeşit çiçek ve muhteşem bir kaç havuz vardı (Devam edecek)

(1) Fransız ken okulunun yeri şimdiki abide parkının yeri ile park ile abide arasındaki boşluk yerdı.

(2) Fransız ken demek: Fransız yer ken adında bir papaz azizin kurduğu tarikatın adı.

Cemiyette Ahlâk Başta Gelir

Fatih Sultan Mehmet bir gün tebdil kıyafet ederek sabahlayın erkenden çarşıya çıkar. Açık bulunan bir bakkala girerek bir batman pirinç alır. Pirinci aldıktan sonra bir batmanda tuz almak ister. Bakkal :

-Efendim der ben siftah ettim onuda şu komşumdan al.

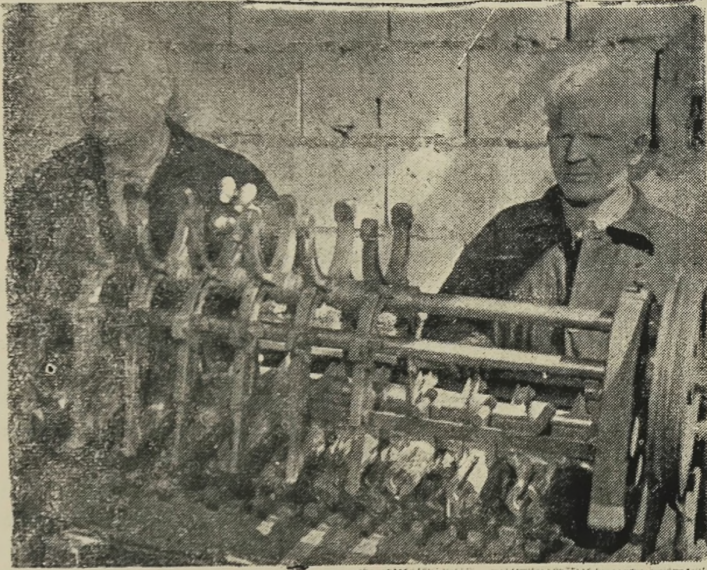
Fatih mecburen dükkandan çıkar ve yeni dükkânını açmakta olan başka bir bakkaldan tuzu alır. Ve:

-Bana bir batman yağ ve der. Bakkal cevaben:

-Ben siftah ettim siz o yağıda şu karşiki bakkaldan alınız çünkü zevallı-cık çoluk çocuk sahibidir der ve Koca Fatih gösterilen dükkâna girerek yağı alır. Bunun üzerine Fatih Sultan Mehmet dışarı çıktıktan sonra ellerini göğe kaldırır ve :

-Yarabbi bu milletin sırtını yere getirme diye dua eder.

Şimdikiler öylemi ya... Çeyrek ekmeğini bile elinden almaya çalışanlara ne güzel bir ders. Degilmi...

**Fıstık Kırma Makinası ve bu makineyi icadeden
Mustafa Yıldırım Demir Usta (Solda) ve kardeşi**

(Gerçi Ustamız memleketimize büyük faydalar sağlayan bu makinayı icad etti
Ama iki yıl ömüre ve yüzbin lira paraya mal oldu.)

Her sayıda bir okui tanıtıyoruz

Yavuzlar İlkokulu

Okul 29/Ekim/1952 de tedrisata açılmıştır. Bina 600 metre kare üzerine yapılmış olup bahçe dahil olmak üzere 15 bin metre kare üzerine yapılmıştır. Altı sınıflı olarak, 6 öğrenci bir öğretmenler birde müdür odası vardır. Şehir suyu var. Kuyusu yoktur. Öğrenci mevcudu 1202, bunun 315 i kız, 887 si erkek öğrencidir. Muhiti fakir ve kenar mahalle olması kız çocuklarının annelerine yarıcı olmalarından kız öğrenci bu okulda azdır.

962 de bir kat daha yapılması için gerekli hazırlıklara başlanmış ve kararı çıkmıştır. Kat ilâvesinden sonra kız öğrencilerin okula devamları ele alınacaktır.

Okul 1952 de Vali Arif Dündar Ataker'in himmeti ile Özel idare tahsisatından ve okulun ilk başöğretmeni İbrahim Vardoğanın gayret ve çalışması neticesi inşasına başlanmış ve halkın hizmetine açılmıştır.

O zaman 250 mevcudu olan okulun bugün 1500 öğrencisi vardır. Bunlardan 300 öğrenci bina darlığı yüzünden çevredeki okullara nakledilmişlerdir. Halen çift tedrisat yapılmaktadır. Dar olan binaya 1959 yılında iki tane Amerikan tipi barakanın ilâvesi ile okul 29 sınıfla eğitim ve öğretim yapmaktadır.

Okulda 20 Öğretmen bir müdür yardımcısı bir müdür vardır. Okuldaki öğretmenler:

Müdür yardımcısı: Ömer Şen, Mehmet Küncü, Zeki Aksoy, Müslim Aksoy, Mehmet Solmaz, Kadir Par, Mehmet Şen, Faik Delier, Mehmet Özbaş, Aysel Suna, Pervin Atay, Mehmet Öztaş, Hayri Narkis, Mehmet Kaya Bekir, Mehmet Kalpar, Şükrü Erbey, Mehmet Biçer, Sedat Ercan, İsmail Çapar, Siro Dikranyan.

Abdülhakim Göker

(Yavuzlar İlkokulu Müdürü)

Aslen 1327 de Elbistan da doğmuştur. İlk okul tahsilini Elbistanın numune mektebi idadisinde yapmıştır. Öğretmen okulunu Sivas ve Elazığda bitirmiştir. Meslek hayatına Maraşın Göksun ilçesinde başlayarak 1931 den 1933 e Maraşın Andırın ilçesinde bulunmuştur. 1932 den 1944 e kadar Elbistan ilçesinde öğretmen ve gezici baş öğretmenliği yapmıştır. Bu müddet içerisinde bir defa yazılı iki defada Radyoda ilân edilmek üzere takdirname ile vekâletçe taltif edilmiştir. Vilâyet makamınca müteaddit yıllarda teşekkür namelerle teşvik ve ve teşçi edilmiştir. 1944 yılına Efsus Bucagının Afşin ilçesi adıyla ilçe olmasından öğretmenlik görevi oraya götürülmüştür. 1946 dan 1950 ye kadar ikinci defa

Göksün ilçesinde görevlendirilmiştir. 1950 den 1954 yılına kadar yine ikinci defa Elbistan ilçesinde görev almıştır. 1954 yılında o vaktin idaresi tarafından görülen lazım üzerine Sivasın İmranlı ilçesine gönderilmiştir.

Bir yıl görevden sonra Gaziantep Körler okulu ve yetiştirme yurduna nakledilmiştir. Orada bir yıl kaldıktan sonra üç yıl Gaziantep'in çok kıymetli kültür ocağı sayılan tarihi Cumhuriyet okulunda görev görmüştür. 1959 yılından beride yine ilimizin Yavuzlar ilkokul müdürlüğüne getirilmiştir. 1931 de Elbistan posta müdürü Abdülkadir Yıldırım kızı Münire yıldırımla evlenmiş bu evlenmeden Nurten, Gündüz, Yıldız, Güler, Fatma, Songül, Gülten adlarında yedi kız çocuğu olmuştur.

Halen bunlardan birisi öğretmen, ikisi evli üçüde tahsildedirler. Evi yok kirada oturmaktadır.

Gaziantep'te İlkokul Öğretmenleri:

Merkez İlçe İlkokulları ve Öğretmenlerin A d l a r ı

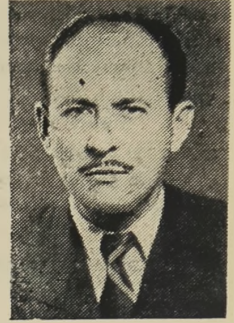
(Geçen sayıdan devam)

Gilcime Köyü Okulu		Geneyik Köyü İlkokulu	
Ökkâş Bademoğlu	Ok. Md.	Ali Rıza Çakmakçı	Ok. Md.
Kalkan Akçay	Öğ.	Fikret Ozar	Öğ.
		Yusuf Dumun	"
Ceğde Köyü İlkokulu		Gülpınar Köyü İlkokulu	
Mustafa Aygördü	Ok. Md.	Cemal Oral	Ok. Md.
Enver Kurşunlu	Öğ.	Ertuğrul Çelik	Öğ.
Çarpın Köyü İlkokulu		Güreniz Köyü İlkokulu	
Yaşar Tınaztepe	Ok. Md.	Cahit Derici	Ok. Md.
Sabri Türkoğlu	Öğ.	İstemihan Koçman	Öğ.
Dülük Köyü İlkokulu		Gücege köyü ilkokulu	
İsmet Yöntem	Ok. Md.	Teoman Akçaoğlu	Ok. Md.
İ. Halil Armağan	Öğ.	İbrahim Göbeklioğlu	Öğ.
		Mustafa Sargın	"
Diğersarkaya Köyü İlkokulu		Gögsüncük köyü ilkokulu	
İbrahim Köse	Ok. Md.	Rıdvan Algin	Ok. Md.
Esmegemriği Köyü İlkokulu		Yılmaz Şahin	Öğ.
Albay Özek	Ok. Md.		
Ali Diker	Öğ.	Hezek Köyü Okulu	
Etebek Köyü İlkokulu		Ali Gürdal Türkmen	Ok. Md.
Kadri Peker Bayraktar	Ok. Md.	Mustafa Yalçın	Öğ.
Sabahittin Pince	Öğ.	Hezek - Karadinek Köyü İlkokulu	
Gerçigin Köyü İlkokulu		İ. Halil Köfteci	Ok. Md.
Mehmet Kümküm	Ok. Md.		

- S O N -

Rahmi Türkben

15 yıl gibi uzun bir süre memleketimizde vazife gören ve Gaziantep Maarif Müdür Yardımcılığından İstanbul Haydarpaşa Erkek Sanat Enstitüsü öğretmenliğine tayin edilen Rahmi Türkbenin hal tercümesi...

Rahmi Türkben

Aslen Romanya göçmenidir, Balkan harbinden evvel Çorlu kazasının Kara ağaç köyüne gelerek iskan edilmişlerdir. 1336 da İzmit Geyve ilçesi Taraklı bucağında doğmuştur. Babası ilkokul öğretmeni Hafız Süleyman Ef. Annesi Zeyne gül hanımdır. İlk okul tahsilini İspartanın Doğu kara ağaç ilçesinde orta ve öğretmen okulu tahsilini Balıkesirde yapmıştır.

1941-1942 yılında öğretmen okulundan mezun olmuştur. 1942 de İstanbul da 20 nci Kolorduda askeri görevini yaparak 1945 de terhis edilmiştir.

Askerlikten sonra İstanbullu ilk okul öğretmeni Sabriye hanımla evlenmiştir. Bu evlilikten Işıl, Mete, Bilge, adlarında üç çocuğu olmuştur. Işıl halen orta okul son sınıfta Mete ise ilk okul tahsilindedir.

Evli iken Gazi terbiyeye girerek mezun olmuştur. 16/Temmuz/1947 de Gaziantep'e gelmiş, o tarihten bu yana Gaziantep'te vazife görmekteydi. Şehrimiz Erkek Sanat Enstitüsünde öğretmenlik ve müdür yardımcılığı yapmıştır. Bir yıl Maraşın Afşin ilçesinde 953 ten 954 e kadar orta okul müdürü olarak kalmıştır.

Nihayet bu görevinden istifaederek Gaziantep'e gelmiş burada müdür yardımcılığı yapmıştır. Halen İstanbul Haydarpaşa Erkek Sanat Enstitüsü öğretmenliğine atanmıştır.

15 yıl gibi uzun bir süre memleketimizde kalan Rahmi Türkben çok çalışkan ve vazife sever bir idareci idi.

Rahmi Türkben Milli Eğitim Müdür muavinliğine geleli beri Gaziantep maarifinin düzenli ve abengli maarif çalışmasını sağlamıştır. Bir çok defalar müdürlüğü vekaletinde bulunmuştur. Ve Öğretmenler arasındaki karşılıklı sevgi ve saygıya dayanan birlik ve beraberliği sağlamıştır. Milli eğitimle ilgili kanun, tüzük ve bütün emirleri inceden inceye tahlil ederek onun içine sinmesini bilmiştir. Bilhassa tebliğler dergisini Türkiye çapında bütün idarecilere rehber olacak şekilde el defterinde muhafaza etmiş bulunmaktadır.

Orta öğretim ve ilk öğretim topluluğunu bütün incelikleriyle bilen ve dertlerini derhal halleden tam bir idareci ve idealist bir kimsedir.

Hele Milli duyguları benliğinde toplayan Rahmi Türkben bundan bir müddet önce Gaziantep sporunu temsilen maç yapmak üzere Halebe gittiği zaman Halep Stadyomunda sadece Suriye bayraklarını görerek Türk bayrağının dalgalanmayışına içlerimmiştir. Maça çıkıldığında sporcu arkadaşlarını bayrak direğinin etrafında toplayarak dikkatli komitasını vermiş ve koynundan çıkardığı Türk bayrağını

ihtiramla astırmıştır. İşte bu jest orada bulunan Türkleri milli galeyağa getirmekle Suriyelilerde güzel bir Milliyet hissi dersi vermiştir.

Rahmi Türkbennin bu hareketi dostu ve düşmanı tarafından hayranlıkla karşılanmış ve kendisinin Türklük üzerindeki hassasiyetinin açığa vurulmasına vesile olmuştur.

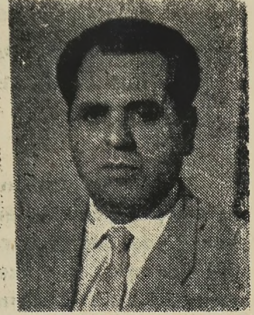
Muhtıte ve bilhassa eğitim sahasında çok sevilen Rahmi Türkbenn ne yazıkki iyi intibalarla şehrimizden ayrılarak İstanbul Haydarpaşa Erkek Sanat Enstitüüne tayin edilmiştir.

Gaziantep'in Kültür Durumu :

Bu şehrin yetiştirdikleri

Dr. H. Hüseyin Güçlü

(Bakterloğ ve İntani Hastalıklar
Mühassısı)

Dr. H Hüseyin Güçlü

Gaziantep'in Kepenek mahallesinde 85. Numaralı hanede 1920 de doğmuştur. Annesi Yapıcı oğullarından Emine hanımdır. Babası ise Berber Durdu Mehmettir. Asılları Orul köyünden gelmedir. Babası kulaklarından biraz sağırdır. Bununla beraber Çanakkale harbine ve Sarıkamış harplerine iştirak etmiştir. Erzurumda Ruslara esir düştükten sonra Tiflise getirilmiştir. Sınatı icabı birazde parası olmuş. Hatta kendi deyimine göre kemeride altun doluymuş Memlek tteki aile efradına bir mektup yazdırmak için Batuma geliyor. Fakat yinede bir mektup yazana rastlıyamıyor. Rastlıyorsa da iki altun verdiği halde yinede yazmıyorlar. İşte burada ahdediyor: Şayet memlekete dönerde evlenir çocuk çocuk sahibi olursam çocuklarımı mutlaka okutacağım diyor. İşte neticede memleketine dönüp evlenip çocuğu olunca H. Hüseyin Güçlüyü okutarak Doktor yapıyor.

Dr. H. Hüseyin Güçlü ilk, orta ve lise tahsillerini Gaziantep'te yaptıktan sonra 1940 da İstanbul Tıp fakülltesine gündüzlü olarak devam ediyor. Fakat ikinci dünya harbi dolayısıle askeri tıbbiye devama başlıyor. 1948 de bir teğmen olarak okulu bitirerek mezun oluyor. 1949 Haziranında Kura ile o zaman İzmirin Bornova ilçesinde bulunan 65 nci Tümenin Tiredaki İstihkâm taburunda üst teğmen olarak vazifeye başlıyor. 951 de Kore Tuğayına tayini çıkıyor. Altı aylık hazırlık müddetini İzmirin Seferi Hisar ilçesinde doldurduktan sonra 2 Temmuz 1953 de İzmirden Koreye hareketle 27 Temmuz 1953 de Korenin Posan li-manına çıkıyor. 23 Temmuz 1954 de İnçondan anavatana tekrar geliyor.

1 Ekim 1954 de Gülhane Tıp akademesine asistan olarak tayini çıktığından buraya devama başlıyor Bittabi buraya girmek için evvelce açılan müsabaka imtihanını haketmiş olduğundandır. 25 Ekim 1957 de Bakterloğ ve İntani hastalıklar mühassısı olarak Gülhaneden ayrılıyor. Aynı tarihte Ankara aşı ve serum evi bakterioğluna ve aynı zamanda müdürlüğüne getirilmiş oluyor. 1 Ekim 1958 de Ordudan istifa ile ayrılarak Gaziantep'e dönüyorsa da burada bele-

diye baş tabibliği boş bulunduğundan derhal buraya atanıyor. Halen burada çalışmaktadır. 24 Eylül 1948 de Naime Mazla evlendiğinden bu evlilikten dört kız çocuğu oluyor. Kız çocukları şunlardır: Nilgün, Gülgün, Seda (Bu çocuk Koreye emri çıktığı gün dünyaya geldiği içindirki adını Seda koymuşlardır). Diğer kız çocuğu ise Serpildir. Etibba odasının Trahom Araştırma Bakteloğundadır. Ayrıca Eski Muhariplerinde başkanıdır.

Özel bir muayenehanesi olan, labratuvarsız doktorluğun olamayacağını her vesile ile tebarüz ettiren Doktorun tek emeli Gaziantep'te tıbbi bir labratuvar açmak ve birde Eski muharıpler binası yaptırmaktır. Bu iki mücahit cemiyeti birleştirmeye çalışmaktadır.

Gaziantep'in Kaybettiği Simalar :

General Dr. Faik Taşçıoğlu'nu Kaybettik

(Geçen sayıdan devam) Kızlarından Şule Dr. Emin Elmacı ile evlenmiş, diğer kızı Sevinç ise Alaeddin Dai ile nişanlanmıştır.

1958 yılında yaş haddinden dolayı Generallikten emekliye sevk edilen Paşa, Ankarada ikamet ettiği halde Gaziantep Belediye Şehir meclisi kendisini haricen Belediye Reisi seçmiş ve memleket hizmetine çağırırmıştı.

Faik Paşa ile Patpat Bahtiyarı Belediye Reisi olduğunun arifesinde Belediye Reis Odasında konuşurken gördüm. Patpat Bahtiyar Rahmetliye:

-Ne yapacaktın, bu dağdağalı işi? Çünkü bu memlekete kim Belediye Reisi olmuş ise hepsi harcanmıştır. Rahmetlinin verdiği cevap şöyle idi:

-Harcanmayı düşünürsek memlekete hizmet edecek kimseyi bulamayız. Sen ben hizmet etmezsek, kim gelecekte hizmet edecek bu yurdun? İnsanlığa hizmet, en önde vazifemiz olmalıdır. Demişti.

Belediye Reisliğine 959 yılının Ekim ayında geldiği zaman muhalefetin sert tenkitlerine uğramıştı. İşte Rahmetli Paşa, işgal ettiği Belediye sandalyesinde bir taraftan muhalefetin sert tenkitlerine cevap verirken diğer taraftan belediye işlerini tanzime uğraşıyordu. Aynı zamanda bu işlere galabe çalmasını da biliyordu.

Belediye Reisliği kısa süren bir devreye inhisar etmesine rağmen Mezba-ha kahvesini tamir ve tadil ederek okul yapmak üzere Özel İdareye verdirmiştir.

Diyebiliriz ki, Tabakhanede ki, Namık Kemal İlkokulu Faik Taşçıoğlunun eseridir. Ayrıca Ticaret Lisesinin yeni yapılacak binasına da arsa tahsisini yine kendi zamanında yapmıştı.

General Faik Taşçıoğlu Antebin ilk Fransızlar tarafından işgalinde Milletçe hazırlanmış olan Müdafai Hukuk Cemiyetinin tesisi için Hükûmete ilk dilekçeyi veren ateşli bir gençti de. Bu suretle Antep savaşında da hizmeti vardı.

Faik Paşa kıymetli bir idareci olduğu gibi kuvvetli bir tarihçi ve büyük bir edebiyatçı idi de. Çok kıymetli şiirleri de vardır. Aynı zamanda Türk müziğini koruyuculardandır. Askeri Tıbbiye Okulu müdürü iken ona talebeleri baba derlerdi. Ankara Radyosunda talebelerine Üçüncü Selimin Suzidalâra makamında eserlerinden konserler verdirmişti.

Hayatı boyunca doktor olması ve bilhassa askeri mevkilerin en yükseğine çıkmasına rağmen ne yazıkki başını sokacak bir evi dahi yoktu.

Mert, doğru daima açık konuşan bir insandı. Tanrıdan kendisine rahmet, kederli aile efradına başsağlığı dileriz. (Devamı var)

Hasircioğlunun: Misli Bağdad iki derler birisi Antep imiş, dediği
Ayninin: Güzellikte küçük Şam, ilimde küçük Buhara dediği, Gaziantep,'ten bir görünüş..

GAZİ ANTEP SAVASININ

Bilinmeyen Yönleri

(Geçen sayıdan devam)

Yazarı: Yasin KUTLUĞ - Birinci B.M.M. Üyesi

Mayıs 336-920 Antep milli mücadele cephele-
rinden silâhımız elimizde birinci Büyük Millet Mec-
lisine Antep Mebusu olarak yollanırken Ankaraya
varmadan Yozgata gitmekliğiniz emir oluodu. Ben
teşkilâta (K. A) te'dibata memur edilmiştik. Be-
raberimizde Antep cephesinden aldığımız birkaç
silâhlı mücadele arkadaşlarımızda vardı. Sivaslı
Hakkı (Erbug), Kayserili (Hasan Efe) de bu me-
yanda idi. Yozgattaki tetkiklerimizde Çapanoğul-
larından (Celal Bey) i milli mücadelenin tam bir
aleyтары olarak tesbit ettiğimiz için o zaman mu-
tasarrıf vekili olan muhasebesi Arif Bey'den bu za-
tın gözaltında bulundurulması istenmiş aynı za-
manda keyfiyet Ankaraya arz edilmişti. Bizim milli
hakan (Yahya Galip) Celâl beyle tanıştığı için
Ankaradan verilen emre itaât eder kanaati ile (Ce-
lâl) i telgrafla Ankaraya davet ediyor. Celâl'in ko-
nağı etrafında açık nöbetçi bulunduran mutasarrıf
vekili Arif Bey bir gün sonra (Celâl) in Yozgatta
olmadığını haber alınca telaşa başladı. Amma ze-
hirli ok yaydan çıkmış oldu. Asıl bir Türk diyarı olan Yozgadın milli duyguları
arasından bir Çapanoğlu çıkacağı daha önce tahmin hatta tesbit edilmişti. Zilede
çıkan isyanın bu tarihi mamlekete bastırılmaması yolunda Yozgat halkı ile top-
lantılar yapıyorduk. (Celâl) in Yozhattan çıkması ile mücadeleye Yozgat havali-
lisinde boşlamayı muvafık gördük Akdağ madenine yollandık. Yozgat Jandarma
Kumandanı Binbaşı Ziya Bey de bizimle beraberdi. Yüzbaşı Sabri Bey kumanda-
sında hafif makineli zayıf kuvvetler de bize iltihak etmiş bulunuyordu. Akdağ
madeninde müdafaaya çok elverişli bir mektebe yerleşti. Zile tarafından ge-
len asî (Postacı Nazım) hilâfeti İslâmiye ordusu kumdadanı sıfatıyla Akdağ ma-
denini terk etmemizi aksi halde dökülecek kandan mesul tutulacağımızı ihtar ma-
hiyetinde bize bir ültimatom yollamıştı. Buna gereken cevap verildi. Vaziyeti
mütaleâ ederken elimizdeki kuvvetle asî taarruzunu defe muktedir olduğumuzu
ileri sürerek Akdağda kalınayı ve Postacı Nazım ile kırışlaşmayı teklif ettim.

(Kılıç Ali) muvafakat etmedi. Jandarma Kumandanı Binbaşı Ziya Bey de
Akdağdan çıkmamızı istedi. Uzun bir münakaşadan sonra halkın arzusuna rag-
men gaceleyin Akdağ madenini terk ettik. Tenvir tabancalarını boşa atarak üye-
rinde henüz kar yığınları ve güzel çam ağaçları olan bir dağ başında geeledik.
O zaman muhitini güzelce kavramış kaymakam (Bekir Sami) ye (Şimdi Bekir Sa-
mi Baran Validir.) iltica edercesine, Boğazlıyan'a vardık. Hakikaten Bekir Sami
Boğazlıyanın sakın muhitinde milli bir fırtına yaratmak azim ve teşebbüsünde

Yasin Kutluğ B. M. M. Üyesi
sırasındaki kıyafetiyle

bir arkadaş. Bu arada Köhne nahiyesinde Çapanlardan (Nihat Bey) kumandasındaki asilerle ufak tefek çarpışmalardan sonra 23/Haziran/1920 şafakla beraber (Celâl Bey) in asi kuvvetleri Boğazlıyanı sarmıştı. (Kılıç Ali) başda olduğu halde hayvanına atlıyan mücadeleci arkadaşlar arasında Kayseri istikametine bir koşu müsabakası başlamıştı. Boğazlıyan kasabasının alt kısmında bulunan makineni tüfeklerin olduğu yere yaya olarak gittim İsmi ni hatırlamadığım iki zabite Arkadaşlar üzerimize gelen asi süvariler kelepirci hedeftir, bunları tarayalım. dediğinde, bu arkadaşlar; doğru söylüyorsunuz biz de bu fikirdayız amma Kılıç Ali Bey emir verdiler geçtiler biz de hazırlıktayız

Kayseri istikametine yollanacağız. Biz askeriz aldığımız emri ifa ile mükellefiz dediler. O zaman tam tehlike içinde kalan hayatımı kurtarma yollarını düşünmeye başladım. Asilerin uzaktan attıkları mermiler de yanımıza yöremize düşmüye başlamıştı. O anda Boğazlıyanın kıymetli Jandarma Kumandanı (İsmail Hakkı) görüldü. Yasin Bey durmaya gelmez asilerin muhasarası sıkışıyor sonra çıkamayız.

(Devamı var)

Gaziantep'te Bina Durumu :

1960 Yılında Tesbit Edilen Binalar Cetvelidir

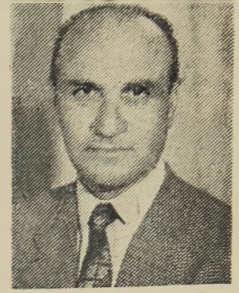
(Geçen sayıdan devam)		138	Sebze halı	1	
113	Okul Lise	1	139	Saz	7
114	" Orta	1	140	Su evi	2
115	" Ticaret	1	141	Stadyom	1
116	İlkokul	16	142	Şarap Fabrikası	2
117	Öğremen okulu	1	143	Rakı Fabrikası	1
118	Sanat "	1	144	Şeker ve Çikolata fab.	8
119	Körler okulu	1	145	Tekel idaresi	1
120	Kız Enstitüsü	1	146	Taş Kırma imalâthanesi	1
121	İmam Hatik Okulu	1	147	Tütün kooperatifi	1
122	Kız Orta Okulu	1	148	Tütün imalâthanesi	7
123	Oparlör yayın evi	1	149	Trahom hastahanesi	1
124	Oto işletmesi	5	150	Tayyare Meydanı	1
125	Pekmez imalâthanesi	4	151	Oto tamirhanesi	58
126	Pirinç fabrikası	1	152	Ticaret ve sanayi odası	1
127	Park	6	153	Tahin imalâthanesi	3
128	Postahane	2	154	Türbe (Al baba)	1
129	Pasaj	12	155	Tornacı	34
130	Sümerbank	2	156	Un fabrikası	10
131	Su kuyusu	5	157	Vakıflar idaresi	1
132	Samanlık	25	158	Verem Dispanseri	1
133	Su deposu	5	159	Veteriner Müdürlüğü	1
134	P.T.T. Telefon santrali	2	160	Yün fabrikası	1
135	Sabun imalâthanesi	17	161	Maarif Yayın evi	1
136	Sinema (Kışlık)	6	162	Belediye Zobita Karakolu	10
137	Sinema (Yazlık)	11			

-S O N-

-S O N-

Dergimiz için

Gelen Yazılar

Gaziantep'i Tanıtıyornz Dergisi

Müdürlüğüne

Gaziantep

Nureddin Altuğ

Derginizin intişar eden iki sayısını aldım. Zevkle ve heyecanla okudum. Bundan sonraki sayılarınıda aynı haz içinde okuyucağıma şüphem yoktur. Türkiye'de çıkan Edebi ve Aktüel bütün mecmuaları gördüm. Fakat derginiz kadar bana manevi tad veren dergiye rastlamadım. Bu sözüm bir mübalağa degildir. Gaziantep'i Tanıtıyoruz Dergisinin sayfalarını çevirdikçe bir tarihe gömüldüğümü ve onun derinliklerinde asil Türk ırkının medeniyet ışığının elle tutar gibi uzandığını hissediyor ve Gaziantep'i tamamen görür gibi oluyorum. Gaziantep evlâtlarının ve esaletlerinin bu toprakta nasıl feyz aldığını ve bu feyzle dalbudak salarak Türk Kültüründe yüceliklere ulaştıklarını Türk VERDÜN'ü kahramanlık destanının fışkırdığını bildiğim bu diyarı tanıtan derginizi candan tebrik eder, uzun ömürlü olmasını niyaz ederim.

Nureddin Altuğ

Merkez İlgöğretim Müdürü

Gaziantep'i Tanıtıyoruz Dergisi Müdürlüğüne

Gaziantep

Gaziantep'te vazife gördüğüm 15 yıllık müddet içinde İlle ilgili bir çok buruşür ve dergileri okudum ve inceledim. Bunlar içinde iki aydır çıkan Gaziantep'i Tanıtıyoruz Dergisinin diğerlerine nisbetle gerek kültür ve gerekse yazı bakımından değerli olduğuna kanaat getirdim.

Derginin Gaziantep'liler ve Türkiye'ye iyi bir örnek olduğuna kani bulunmakla çıkaran arkadaşlara çok teşekkür eder sürekli başarılar diler ve bu derginin bütün öğretmen arkadaşlarıma, derslerine yardımcı olacak bir dergi olarak tavsiyede bulunurum. Ve bu vesile ile de ayrıldığım Gaziantep halkına ve sevgili öğretmen ve sporcu arkadaşlarıma Allaha Ismarladık der hepsine minnet ve şükranlarımı arzederim.

Gaziantep Milli Eğitim Md. Muavini

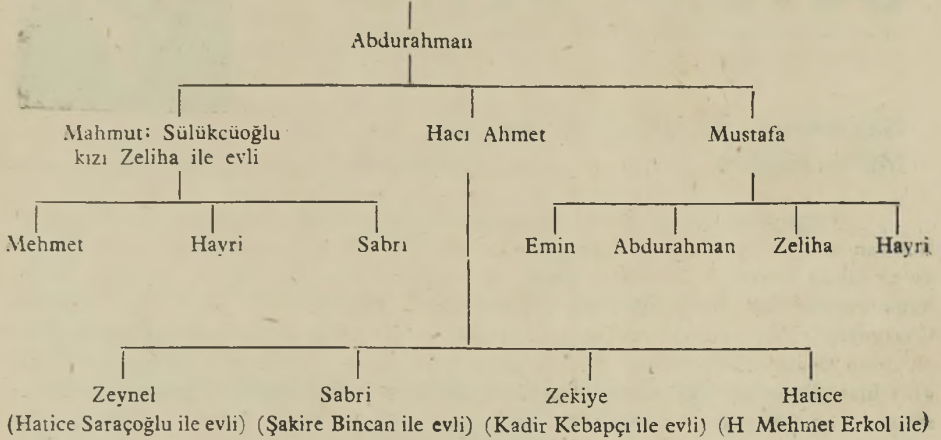
Rahmi Türkben

Bunları Biliyormusunuz?

1962 yılı belediye bütçesi 6 milyon liradır. 1962 yılı belediye işletmesi bütçesi 6.770.000 liradır. 1962 yılı başından şimdiye kadar şehrimizde 545 evlenme olmuştur. 1-1-1937 yılından 1962 yılı Temmuz ayına kadar şehrimizde Asri mezarlığa gelen ölü mevcudu 43148 dir.

İş Adamı Sabri Dinler

Memik (Kaymakam kadısı ışıklı vakfı evladı şeri mahkeme sicil Cilt 8, Yıl Arabi 994)

Gaziantep şehri ilk kaleden dışarı çıktığı vakıtlar karlık ve tipilik bir gece. Şehir gösterenden bir kervan çıkıyor Antebe yaklaştıklarını hissediyorlarsada her taraf zifiri karanlıklar içerisinde.

Kervan biraz daha ilerlediği zaman eski Kürttepe şimdiki Türktepe denilen mevkiden ufak bir ışık görülüyor. Kervanda bu ışığı takiben Türktepedeki bu ailenin bulunduğu evi bularak bu eve misafir oluyor.

İşte kervan başı bu lutfu karşılık ışıklı vakfını bu aile efradına tanzim ediyor. Vakıf olan yerler: Keçehanede iki dükkân, Ağa camii yanında bir ev, Bostancı camii yanında Köprünün o bir başından 150 maşara Bostan bu malları derhal satın alarak vakfa dahil ediyor.

Sabri Dinler

Sabri Dinler

(İş Adamı)

Ancak ilkokulu okumuştur. İlk zamanlar babasının yanında kemikli bedestanda çepkenlere sırma işlemeleri yapmakla işe başlamıştır. Bundan sonra eski direkci pazarında bir müddet kaskatilikle çalışmıştır. 933 de bu işine kumaşçılıkta ilave ederek iki kardeş işlerini biraz genişletmişlerdir. Üç yıl kadar kumaşçılıkla çalıştıktan sonra sanatını ilerletmek için 6 ay kadar İstanbul'a Staj görmeye gitmiştir. geldikten sonra piyasanın en iyi terzisi olmuştur.

1952 yılından bu yana terziligi terkederek toptan ve perakende yönlü kumaşlar satışına ba lamı tır. Ve halende bu i le u ra maktadır. Ayrıca Dinler makina acentası ile S ymer pasajında birde kumaş mağazası  ubesi vardır. Dinler makina acentasında: Buz dolapları, radyo, çamaşır makineleri, dikiş makineleri gibi her türlü levazımı satmaktadırlar. Birde kendine mahsus özel otomobili vardır. Hayrı sever, h rmetk r herkesin içine ko ar, yüzü yerde bir i  adamıdır.

Gelecek sayıdan itibaren Musiki tarihimize ilgili Dr. Emin Kılıç Kale ile bir m lakatımızı ne re ba lıyoruz. Yalnız bu sayıda :

Doktor Emin Kılıç Kale Kimdir?

I- Aile Bakımından:

Ana ve baba tarafı Gaziantep'in tanınmış e rafındandır. Ana tarafı: Baba tarafından Emir zadelere, ana tarafından Mütercim Asım'a dayanır.

Baba tarafı: Kalea ası Zadelere. 400 senelik mazbut bir  ecereye maliktir. Bu  ecereden  lim, şair ve sadrazamlar yeti mi tir.

II- Tahsil Bakımından:

1) Resmi Tahsil: 27 sene muntazam tahsil görmüştür. Bunun 20 senesi Türk mekteplerinde ve  niversitesinde, 7 senesi de Amerikan Kolej ve Universitesindedir.

2) Hususi Tahsil: Birçok selâhiyetli zevattan musikii, diniyat, felsefe ve tasavvuf tah il etmiştir. ( ok seyahatleri vardır)

III- Hizmet Bakımından :

1) Resm  Hizmet: 1915 den itibaren 8 sene muhtelif cephelerde harp subayı olarak çalışmıştır. (I. nci Dünya Harbi, Antep Harbi, İstiklâl harbi. 1 sene Mısırd  esaret dahil) Bu müddet zarfında 25 muharebeye iştirak etmiştir. II. ci Dünya Harbinde, kısm  seferberlikte- 1,5 sene de tabip olarak vazife görmüş, bu suretle ordu hayatı 9,5 seneyi dol, durmuştur. Rütbesi Y zba ıdır.

2) Hususi Hizmet: 1940 yılında Gaziantep'e gelerek 42 ya ında hayata atılmıştır. Bir taraftan meslek  vazifesinde çalışırken, diğer taraf "Musikide Hayat Dersleri" adı altında, tamamen ilmi mahiyette olarak, faaliyete geçmiştir. Bu faaliyet 15 seneden beri devam etmektedir. Bu 15 senenin ilk 6 senesi Halkevinde geçmiştir. (Doğum tarihi- 1897.)

Dr. Emin Kılıç Kale musiki ile ilgili bir çalışma esnasında

(Devam var)

Gaziantep'in Madenleri

Gaziantep Kuzey, Güney, Batı taraflarındaki erazi eraziyi bürkaniyedir. Bu asarı alaim Antep şehrinin on beş kilometre batısında (Karataş)denilen mevkiinde daha iyi görülür. Bu mevkiide bir yanar dağ ağzı görülmektedir. Hatta kış zamanlarında buraya biriken suların ılık bir hal alması ve bazı yıllar gürültüler işidilme rivayeti de yanar dağın mevcut olduğu kanaatını veriyor.

Eski Sıhhiye Müdürü

Hamdi Kasım

1911 de İstanbulda basılmış (İlmi madeniyat adlı 169 sahifelik bir eser vardır. Müellifi Lütfü Egüp Babikyan adında Antepli bir ermenidir. Amerikada tahsil görmüştür. Aynı zamanda maden mühendisidir. (Antep Osmanlı Maden şirketi müşavir mühendisi idi.)

Demekki o zamanlar Antepte bir maden şirketi kurulmuş ve bu zat o şirketin mübendisi olarak çalışmıştır.

Eser Türkiye'nin madenleri hakkında malumat vermekte ve bu arada Antep çevresinde rastlanan madenlere işaret etmektedir. İlğimizi çeken bu kitap yalnız Antep kollej talebesine okutturulmak için bastırılmıştır. Bu kitabın muhtelif kısımlarından parçaları ve bahiz başlıklarile beraber bilgi olmak üzere naklediyoruz.

Tebaşır Kayaları

Antebin Güney doğu taraflarındaki tas kesilen mağara taşlarını alarak muayene edecek olursak, içinde hadsiz hesapsız, hurdebinle görülebilen hayvan-cıkların kabuklarını görebiliriz. İşte bu kayalar tebaşır kayaları değil ancak vakitile deniz içerisinde yaşayan küçücük hayvancıklar bedenlerinden teşekkül etmiş kayalardan başka bir şey olmadığı görülür.

Tebdili Heyet Etmiş Kayalar:

Bu kayalar aslında tabakalı iken sonradan hararet ve tazyik sebebinden tebdili heyet etmişlerdir. (Şekillerini değiştirmişlerdir. Bunlarda tabakalı hali çok berrak görünmüyor. Ve içlerinde Hayvan eserleride bulmak kolay değildir. Bunlar o kadar tazyika uğramışlardır ki hemen, hemen, sonradan zikredeceğimiz Nari kayalara benzerler.

Tabakalı Kayalar:

Bazen taşçılar taş keserken kulak denilen sert kaya parçalarına tesadüf ediyorlar. Bunlar hakikatte kayaların kulağı değildir. Zira kayaların kulağı olmaz. Onlar evvelce Denizlerde yaşayan bir hayvanın tabahhuratından (taşlaşmasından) ileri gelmiştir. Antebin Güney taraflarının kayaları çoğunlukla (havara) cinsinden tabakalı kayalardır. Evvelce bundan daha ziyade olup bir vakıtlar her yer deniz altında idi. Onun için bu havara taşlar ve kayalar, tabakalı kayaları meydana getirmiştir. Ve bir yoldenedizin altından dışarıya çıkmıştır. Ve kararları teşkil etmişlerdir.

(Devam edecek)

Not: Yukardaki bilgide, Mustafa Güzelhanın Notlarındanda istifade edilmiştir.

Gaziantep Hükümet Konağı

Gaziantep'in Dününden:

1881 de Antep'de Neler vardı?..

2299 Dükkân ve mağaza, 37 fırın, 13 han, 14 hamam, 9 değirmen, 6795 bağ, 2302 bahçe 8913 tarla, 157 Camii ve mescit, 18 okul, 28 kütüphane, 13 tek-ye, 7 kilise, 2 karakol 15 çeşme, 1 hastane, 80244 hektar ekilen ve ekilmeyen arazi vardı.

Ve yine aynı tarihte nüfus şöyle idi:

12783 müslüman, 7973 gayri müslüm, yekûn 20756 kişi idi. Bunlardan başka: Kızılhisarda (Oğuzeli) 2299 Müslüman Telbaşarda 1780 Müslüman Orul da 4137 Müslüman, 140 gayri müslüm, Reşni, 1158 Müslüman, Ceğde 3778 Müslüman, Kızık, 856 Müslüman, Hızek, 3472 Müslüman, 5 gayri müslim, Çarpın, 1952 Müslüman olmak üzere Antep 40324 kişiden ibaretti.

Ve yine 1198 Hicride Şafi zâdeler Antepte katledildi. Ve şöyle bir tarih düğüldü:

” Cümle Nas Ağlaşarak dediler vah eyvah ”
” Şafiilerde Şehit oldu innellah 1198 Hicri ” (Devamı var)

**Sabrı Küpeli ve Pik Dökümü ile
Araba camları imalâtı**

Sabrı Küpeli Kimdir ?

Gaziantep'in Nergis hane mahallesinde 932 de doğmuştur. Annesi Kuyuculardan Münire hanım babası ise Arif Küpelidir. İlk tahsili Şehit Kâmil ilk okulunda yapmış burayı bitirdikten sonra Erkek Sanat Enstitüsünün üçüncü sınıfında tahsili terketmiştir.

Sabrı ustada tahsilden ziyade küçük yaşından itibaren sanat aşkı fazla idi. 1949 da bir müddet bakırcılık işleriyle uğraşmış ayrıca iki yılda Bakır sıvama işlerine emek vermiştir. 952 de İstanbul'a giderek uzun müddet sanat alanında çalışmış Erzurumlu bir usta ile Antebe gelerek ilk defa kupol furunlarını kurarak çalıştırmaya başlamışlardır. Evvelce bir çok kimseler bu işi Antepte tecrübeye kalkışmış işede bir türlü muvaffak olamamışlardır.

954 de Askerlik dolayısıyla yapılan endazeler yüz üstü kalmıştı. 957 de terhisten sonra yine aynı işe daha fazlasile önem vermiş olduğundan işte o tarihte şehrimizde döküm sanayinin temelide atılmış oluyordu.

Döküm işleri için Adana ve İstanbul'a gidenler bu sayede oralara gidemez olmuşlardı. Halen bu dökümhanede bir tona yakın makine parçaları gibi bir çok luzumlu parçalar dökülmektedir.

Bu işinde muvaffak olan Sabrı usta son zamanlarda Kristal Bombeli oto camları imalına bir hevesle başlamıştır. Bu camların yapılması içinde ayrıca bir çok masrafları göze alarak Mikalı cam imalınada muvaffa olmaya çalışmaktadır ki: bundada muvaffakiyet kazanacağı aşikardır. Halen her taraftan bombeli cam siparişi almaktadır. : (Devamı sahife 27 de)

Gaziantep'te İktisadi Durum:

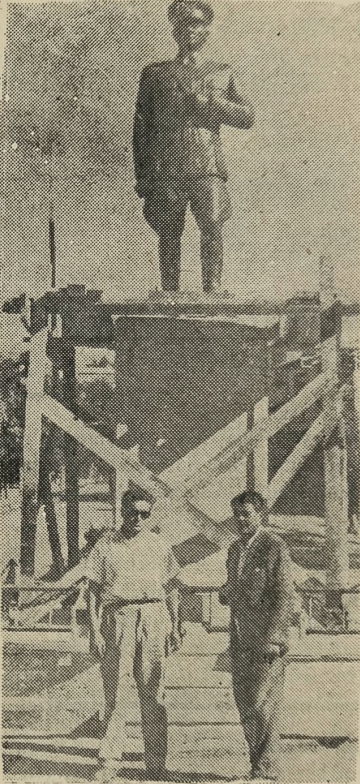
Bankalarımızı Tanıtıyoruz

T. C. Merkez Bankası	Hükümet Konağı karşısı	Ulvi Taner	409-24102 2458 2367
T. C. Ziraat	" Gaziler Caddesi	Nahit Aynacı	1024-2199
" " "	" Belediye "	Lütfü Dedeoğlu	2776-1546
T. Emlâk Kredi	" Hükümet Konağı karşısı	Mustafa Tezol	1355-2495
T. İş	" Karagöz caddesi	Kâmil Yeşilpınar	1035-2350
T. İş	" Şb. Pazar yeri	İsmail Bağcılar	2407
Osmanlı	" Karagöz caddesi	İsmail Kazgan	1768-1027
T. Ticaret	" " "	Doğan Ağaoğlu	1336-1755
T. Halk	" Ticaret sarayı altı	Velid Bilgin	1020
Vakıflar	" Karagöz caddesi	İrfan Altunöz	2896-3167
Yapı ve kredi	" " "	Haydar Alp	1376
Yapı ve kredi	" Şb.	Mesut Atışkan	2753-3107
Pamukbank	" Karagöz caddesi	Ali Erdoğan	1049-2897

Şimdiye kadar hiç bir Devlet yardımı almayan Küpeli Sabri usta:

- Devlet bana şöyle iki yüz bin kadar bir yardım yapsa ben bilirim yapacakları demektir. Anlaşılyorki Sabrı ustanın bir düşüncesi vardırki devlet yardımı bekliyor. Halen elindeki imalathanenin bir Avrupa ayaarına çıkabilmesi için 200,000 lira para yardımına ihtiyaç vardır.

Aşağıdaki fotoğrafta gördüğünüz Atatürk heykeli işte Sabrı Küpelinin dökümhanesinde dökülerek birisi Maraş vilâyenin Belediyesi önüne diğeri ise Akşehirin Saray sineması önüne dikilmiştir. Bunlardan başka bazı heykeller siparişide alınmış olup imalâta başlamıştır.

Sabri Küpeli

Mustafa Yıldırım Demir
Fıstık kırma makinesini icadeden usta

Sabri Küpeli Dökümhanesinde dökülen Atatürk Heykeli
(Birisi Maraş Belediyesi önüne diğeri birisi
Akşehirin Saray sineması önüne dikilmiştir.)

Bu Ayın Mühim Olayları:

Feci bir trafik kazasında 6 kişi öldü

1- Şehrimizin Adana yolu olan ve Akyokuş adı ile anılan aynı zamanda da Hurşit ağa yolu olarakta maruf bulunan yerde Tehames marka ve tam kırk kişilik bir otobüsün Freni patlamıştır. Otobüs Şoförü Mustafa uzun bu hal karşında otobüsü dereye yuvarlanmaktan kurtarmak için her ne kadar yavaşça yörebe vurarak otobüsün hızını kesmek istemiş isede bu anda sadma neticesi kabloların birbirine dolaşmasından kıvılcımlar saçıyor. İşte bu kıvılcımlar dolayısıyla patlayan benzin deposu ateş alıyor. Ve işte felâket bu anda başlıyor Ani ateşler karşısında içindeki yolcular kapılara saldırıyorlarsada ne yazıkki bütün kapılar kapanmış ancak tek kapudan muavin çıkmaya muvaffak oluyor. Ve bu suretlede bu sayede 17 yolcu sağlam olarak kurtulmaya muvaffak olabilmıştır. 6 kişi ölmüş diğerleride yaralanmıştır. Kazada ölenler arasında bir binbaşı ile bir çocuğu ve karısıda bulunmaktadır. Yaralanan diğer çocuğu ise hastaneye kaldırılmıştır.

Gaziantep tarihi bu kadar acı bir trafik kazası kaydetmemiştir. Bilginlere göre bu markaların frenleri umumiyetle tek kilo fazla siklet neticesi taharamül etmiyerek patladığı söylenmektedir. İlgililer otobüs ithalinde bu gibi hallere dikkat etse vatandaşlara iyi bir hizmet etmiş olmazmı. Bilemeyiz.

Gaziantep'i Tanıtma ve Turizm Derneği Bir Piknik Tertip Etti..

2- Geçen pazar günü şehrimizde yeni kurulan Gaziantep'i tanıtma ve turizm derneği şehrimizin tarihi ve turistik yerlerini halkımıza tanıtmak gayesiyle eski Gaziantep'in nüvesi sayılan ve tarihlerde Adı-Doliche-olarak geçen Dülük köyünde bir piknik tertip etmiştir.

Bu pikniğe iki yüzden fazla davetli katılmış ve piknik için tertip edilen onar liralık biletler bitmiştir. Her davetli bu on lira mukabilinde gidiş ve geliş otobüs bileti ile evvelce itina ile tertiplenmiş ve birer naylon torbalara yerleştirilmiş olan kuru yemekler ile Tekelden temin edilen 150 şişe bira bedalside hep bu paradan ödenerek davetlilere güzel bir gün geçirilmiştir. Piknik esnasında Dülüğün tarihi durumu ve tarihteki önemi hakkında bilgi verilmiştir.

Bu muvaffak olan piknikte başta dernek başkanı Y. Kimya Mühendisi Fuat Karakaş ile derneğin diğer üyelerinin emek ve başarıları çoktur. Kendilerine teşekkür ederken bu gibi pikniklerde daha çok turist celpi ve memleketimizin önemli yerlerinin yabancılarla gösterilmek suretile bir turistik hale getirilmesine çalışmalarını candan temenni ederiz.

Görülüyorki dernek üyelerinde ve bilhassa dernek başkanında kendilerinin hallerinden umulmıyacak derecede bir kıpırdama ve çalışma hissedilmektedir. Memleket sever bu kimyagerimizi hasseten tebrik ederiz-

GÜVEN

OTOBÜSLERİ

Her gün aktarmasız direk olarak Ankara ve İstanbul seferleri için Güven otobüsleri garajlardan Güven Yazıhanesinden hareket eder.

M. Reşat Güzelbey ve Ortakları

Onbeş yılın verdiği tecrübeden sonra

Hayri Sağlam Firması

Star Marka Çorap ve Erkek Mintanları Yaka, kadın buluz ve hırka son sistem makinelerle işe yeniden yenilik vererek memleket hizmetine girmiştir.

Bir defa uğramanız menfaatiniz icabıdır.

YENİ MATBAA

Daima Yeniliğin Timsalidir

Her türlü evrakı matbua işleri en müşkülpe-sent müşterileri dahi memnun edecek şekilde yapılır. Bir defa uğrayınız.

Telefon: 1396

Karagöz Cad. Emniyet Hanı No. Z-04

KELLY Lastikleri

Yıllar yılı tecrübeler
geçirmiş olan bu lâs-
tikleri tercih ediniz.

Adres : Belediye önünde, Hamdi
Kutlar ve Oğulları Kollektif Şirketi
Telefon: 1110 - 1948 Gaziantep

ÜNAL TERZİHANESİ

Sûrat, nezafet, zevk işte bu terzihanenin vasfıdır.
İşleriniz her zevke göre ve uygun fiatla yapılır.
Bir defa uğramanız menfaatiniz icabıdır.

ÜNAL ATEŞ

ADRES: Keyvan Hamamı Karşısı Bayramoğlu Sokak No. 10
Telefon: Dükkân 1620 - Ev 2381 Gaziantep

Bu derginin fotoğrafları Foto Fikret tarafından çekilmiştir

Mahmut Oğuz Göğüş'ün sahibi bulunduğu Gaziantep'i Tanıtıyoruz Dergisinin 1-Temmuz-1962
Tarihli 3 nci sayısının Dizgi ve Baskısı Yeni Matbaada hazırlanmıştır.

